

HØRINGSSPØRSMÅL TIL KIRKELIGE HØRINGSINSTANSER

Dette word-dokumentet er ment som et verktøy i saksbehandlingen i kirkens rådsorganer. Det er **IKKE** anledning til å sende inn høringssvar i dokument-format.

ALLE SVAR MÅ FYLLES UT I ELEKTRONISK SVARSKJEMA av en person:

<https://surveys.analyzer.com?pid=dimb3n6f>

De 48 spørsmålene i dette dokumentet er de samme som i høringsnotatet, og de samme som i det elektroniske svarskjemaet.

Innledende spørsmål

01. Navn på høringsinstans

02. Type høringsinstans

a. Menighetsråd

Hvor mange medlemmer i soknet?

0-2000 / 2 001-10 000 / Over 10 001

b. Fellesråd

For menighetsråd og fellesråd:

Hvilket bispedømme / Hvilket prosti

Hvor mange sokn er det i fellesrådsområdet?

Hvor mange ansatte er det i fellesrådet (heltids- og deltidsstillinger)?

Hvor mange prester har sitt tjenestested i sokn i fellesrådsområdet?

c. Arbeidstakerorganisasjon

d. Arbeidsgiverorganisasjon

e. Vernetjeneste

f. Utdanningsinstitusjon

g. Forskningsinstitusjon

h. Barne- og ungdomsorganisasjon

i. Interesseorganisasjon

j. Valgliste

k. Enkeltperson

l. Andre, spesifiser

03. Kontaktperson hos høringsinstansen [Navn / Stilling/verv / E-post-adresse]

Høringsspørsmål til utvalgets ulike forslag

Del 1. Etablering av prostifellesråd og daglig ledelse

1. Om etablering av prostifellesråd som arbeidsgiverorgan

Kirkerådet ønsker høringsinstansenes synspunkt på «grepet» med å etablere kommuneoverskridende prostifellesråd til erstatning for dagens kirkelige fellesråd, der prostifellesrådene vil være arbeidsgivere for både dagens fellesrådsansatte og menighetsprestene:

04. Hva er fordeler og muligheter med å etablere felles kirkelig organ på et justert prostinivå der dette prostifellesrådet skal være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt?

Ryddigere strukturer og bedre evne til konfliktløsning lokalt. Forsterkede administrasjoner og mulighet til å sentralisere gjentakende praktiske og administrative oppgaver som i dag utføres lokalt. Gjort riktig, også mulighet for økt lokalt selvstyre. Dette mener vi imidlertid kunne ivaretas best på bispedømmerådsnivå, se pkt 10A.

05. Hva er ulemper og risikoer med å etablere felles kirkelig organ på prostinivå der dette prostifellesrådet skal være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt? [Fritekst]

Gjort feil, vil dette lede til en mer topptung organisasjon med mer byråkrati som har dårligere kontakt med ansatte og lokalmenigheter.

06. Hvilke tiltak kan iverksettes for å redusere eventuelle uheldige konsekvenser ved å etablere kommuneoverskridende prostifellesråd? [Fritekst]

Økt myndighet til menighetsrådene.

07. Andre innspill eller synspunkter på det å etablere prostifellesråd som felles arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt i kirken, og til erstatning for dagens kirkelige fellesråd? [Fritekst]

Utvalgets medlemmer har lagt vekt på ulike hensyn ved anbefaling av modell for arbeidsgiverorganisering på prostinivå, og utvalget er derfor delt i sin anbefaling. Momenter som har vært vektlagt er blant annet hvor gjennomførbar modellen er, om den er egnet til å nå målet om at kirken skal «henge godt sammen lokalt, regionalt og nasjonalt», om den øker muligheten for strategisk ledelse av kirkens virksomhet lokalt og om den kan bidra til at målet om at Den norske kirke skal være en attraktiv arbeidsplass med god ledelse. Sett hen til disse momentene og deres erfaringer:

08. Hvilken modell for arbeidsgiverorganisering er å anbefale?
[Modell 1 / Modell 2 / Modell 3] Begrunn hvorfor og spesifiser gjerne hvilke mål dere har lagt mest vekt på (se rapportens avsnitt 2.3 og kapittel 9) i fritekst]

Modell 2 ligger nærmest modellen vi ønsker oss. Se punkt 10.A og videre høringssvar for utdypning.

09. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan tilsettinger bør foregå? [Fritekst]

Ansettelser delegeres til MR, som får myndighet til å ansette alle lokalt ansatte unntatt daglig leder/menighetsforvalter og sokneprest. Vi forutsetter en standard prosedyre der et partssammensatt utvalg står for intervjuer og innstillinger.

10. I dagens modell er det to arbeidsgiverlinjer og Kirkemøtet har vedtatt mål om en felles arbeidsgiverlinje. Kirkerådet ønsker å høre følgende:

A. Finnes det en bedre modell for å nå målet om én arbeidsgiverlinje enn modellene som er presentert i denne høringen? [Ja / Nei / Hvis ja, begrunn svaret]

Ja:

- Menighetsrådene består, og velges som i dag. De gis noe utvidete mandater enn i dag.
- Arbeidsgiveransvaret samles i bispedømmerådet, med biskopen som øverste leder.
- Dagens prostier, evt noe færre prostier enn i dag, beholdes som demokratiske enheter. De kan eventuelt kalles «valgkretser» eller liknende.
- MR i hvert prosti/valgkrets velger 2 representanter til BDR
- BDR ivaretar alle funksjoner FR har i dag.
- Biskop er øverste leder, hvilket inkluderer arbeidsgiveransvaret, med tydelig delegering av oppgaver og ledelse til kirkeverge/daglig leder.

Dette er delvis ekklesiologisk begrunnet: Det er naturlig i en kirke at det øverste ledelsesansvaret også er teologisk og åndelig forankret på det øverste nivået.

Videre vil biskopen som øverste leder innebære en tydelighet. Utvalgets forslag tilsidesetter i for stor grad biskopen som en «veileder» for prestene, og skaper en uklar ledelsesstruktur.

Utvalget ser ut til å ha forholdt seg svært strengt til å skape én *arbeidsgiverlinje*, der én *ledelseslinje* er vel så viktig. Det er lite hensiktsmessig å operere med både prostifellesråd og bispedømmeråd om hensikten er å skape en tydelig ledelsesstruktur. I utvalgets forslag, der biskopen i praksis innplasseres i en uklar rolle med uklart mandat. Dette vil videreføre problemet med uklare styringslinjer og en todeling av tilsyns-/personalansvar i stabene, som potensielt vanskeliggjør eventuell konfliktløsning.

Skal kirkedemokratiet fungere, er det vesentlig at de valgte organene ikke er uhenktsmessig store. I Oslo, der Fellerådet består av 40 «satellitter» er den demokratiske verdien av organet primært symbolsk. Mulighet for styring fra de demokratiske organene er viktigere enn direkte representasjon.

B. Ønsker dere å opprettholde dagens ordning med to arbeidsgiverlinjer, med eventuelle justeringer, på tross av Kirkemøtets vedtak om én arbeidsgiverlinje?

Nei

2. Daglig ledelse i prostifellesrådet

11. Utvalget har lagt vekt på ulike hensyn ved anbefaling av modell for daglig ledelse. Momenter som har vært vektlagt er bl.a. om modellen gir økt mulighet for strategisk ledelse av kirkens virksomhet lokalt og om modellen bidrar til målet om å være en attraktiv arbeidsplass med god ledelse. Sett hen til disse momentene og deres

erfaringer: Hvilken modell for daglig ledelse er i sum å foretrekke? [Modell 1 / Modell 2 / Modell 3] [Begrunn hvorfor og spesifiser gjerne hvilke mål dere har lagt mest vekt på (se rapportens avsnitt 2.3 og kapittel 9) [Fritekst]]

Modell 1. Med prost/biskopen som øverste leder. Samme begrunnelse som i 10A.

12. Finnes det andre og bedre modeller for daglig ledelse som er å foretrekke? [Forklar hvilke(n) og hvordan foreslått modell på en bedre måte svarer ut målene for arbeidet [Fritekst]]

Se 10 A.

13. Hvilke nasjonale krav til kvalifikasjoner bør stilles til den daglige lederen? [Alternativ 1: Det er tilstrekkelig at daglig leder er medlem og har et engasjement for kirkens budskap / Alternativ 2: Det må stilles nasjonale krav i tillegg til de som er oppstilt i alternativ 1. [Spesifiser i fritekst]. / Har de andre synspunkter på nasjonale krav [Fritekst]]

Det bør komme en enhetlig arbeidsbeskrivelse gjeldende for hele RDNK. Utlysninger og ansettelser foretas i tråd med denne.

14. Müller-Nilssen-utvalget har benyttet begrepene «kirkeverge» og «prost», men poengtert at disse kan få nytt innhold og nye titler. Gitt at innholdet vil bli noe endret, bør disse titlene videreføres i ny organisering, eller bør de endres? [Titlene bør ikke endres / Titlene bør endres / begrunn og spesifiser eventuelt forslag]

Del 2. Oppgaver og ansvar på de ulike nivåene

3. Biskopens rolle

15. Gitt at arbeidsgiveroppgavene blir samlet i prostifellesrådet, hva bør gjøres for å styrke biskopenes tilsynsansvar overfor sokn, ansatte og råd? [Fritekst]

Alt etter hva slags arbeidsgivermodell som velges, hva slags virkemidler bør biskopen ha for å ivareta sin leder- og tilsynsrolle? [Fritekst]

16. Gitt at arbeidsgivermodell 2 velges der de som arbeider lokalt blir ansatt i RDNK, bør biskopen ha et selvstendig arbeidsgiveransvar, eller bør biskopens tilsynsrolle frikobles fra arbeidsgiveransvaret? [Biskopen bør ha et selvstendig arbeidsgiveransvar / Biskopens tilsynsrolle bør frikobles fra biskopens selvstendige arbeidsgiveransvar / Begrunnelse i fritekst]

Det bør være én linje med arbeidsgiveransvar. Denne linjen bør ha biskopen som øverste leder.

17. Hva slags oppgaver mener høringsinstansen det er viktig at biskopen ivaretar?

Den øverste ledelse av bispedømmet, med tydelig delegering av oppgaver nedover til kirkeverge/prost osv.

18. Er høringsinstansen enig eller uenig i følgende tiltak? [Helt uenig/litt uenig/verken eller/litt enig/Helt enig. Begrunn [Fritekst]]

Spørsmålet forutsetter utvalgets innstilling om at biskopen avkles reelt lederansvar, og i stedet gis denne noe uklare «tilsynsrollen» som utvalget legger opp til. Vi er helt enige i

alle tiltakene, men med henvisning til vårt ønske om en annen ledelsesstruktur enn den utvalget legger opp til.

- I. Det må etableres en tydelig forbindelse mellom biskopen, prosten og den øvrige ledelsen i prostiet som legger til rette for samarbeid og samhandling innen bispedømmet, gjennom faste møtepunkt gjennom året.
- II. Biskopen må sikres en faglig kompetent stab.
- III. Biskopen må sikres en rolle i tilsettingsaker. [Hvis enig, spesifiser hvordan?]
- IV. Biskopen må kunne innkalle alle kirkelige medarbeidere til fagsamlinger og kompetansehevende tiltak.
- V. Det bør være korte prostivisitaser for å sikre biskopen de nødvendige virkemidler til å utøve sitt tilsynsansvar på en god måte.

4. Bispedømmerådenes oppgaver

19. Hva bør være de sentrale oppgavene for bispedømmerrådet?

Bispedømmerådene bør ivareta de oppgaver de har i dag, samt de oppgaver som i dag ligger til fellestrådene.

5. Oppgaver og ansvar for nytt folkevalgt organ – prostifellesrådet

20. Bør prostifellesrådet ha en formålsbestemmelse som foreslått? [Ja / Nei. Hvis nei, spesifiser hva som ønskes endret]

Det må den gjerne ha, men dette vil være av underordnet betydning.

21. Müller-Nilssen-utvalget har brukt «prostifellesråd» som navn på nytt folkevalgt organ. Er dette et godt navn, eller er det andre forslag? [Ja / Nei, spesifiser / Ingen formening]

«Bispedømmeråd» vil være et godt navn for det folkevalgte organet vi ønsker oss.

6. Oppgaver og ansvar for menighetsrådet

22. Bør menighetsrådet få et ansvar for gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger, dvs. det ansvaret som ikke er begrenset av biskopens forordning, Kirkemøtets liturgiske bestemmelser og prestenes selvstendighet gitt av ordinasjonen? [Ja / Nei / Begrunn i fritekst]

Ja, dette bør videreføres i tråd med gudstjenesteordningen av 2011.

Bør menighetsrådets rolle i tilsetninger av de som arbeider i soknet tydeliggjøres og nedfelles i kirkeordningene eller i annet kirkelig regelverk?

Ja. Det må foreligge stillingsbeskrivelser gjeldende for hele RDNK for alle fagstillinger, med noe mulighet for lokale tilpasninger. Det må foreligge retningslinjer for ansettelser gjeldende for hele RDNK. Menighetsrådet bør gis myndighet til å foreta tilsetninger av

ansatte med lokalt arbeidsfelt. Vi forutsetter en standard prosedyre der et partssammensatt utvalg står for intervjuer og innstillinger.

23. Er det oppgaver i dag som gjøres av fellesrådet som heller bør ligge til menighetsrådet? Og motsatt: Oppgaver som i dag ligger til menighetsrådene som bør ligge hos prostifellesrådet?

Menighetsrådet bør ha myndighet til å foreta ansettelse. Se 1.09 og 6.22. Generelt bør repeterende praktiske og administrative oppgaver som utføres noenlunde likt i alle sokn delegeres oppover til en sentral administrasjon, mens vedtaksmyndighet og styringsrett i størst mulig grad bør legges til menighetsrådene.

7. Prostimøte

24. Er det tjenlig å opprette et årlig prostimøte?

[Ja, som et rådgivende organ for prostifellesrådet innenfor bl.a. strategi og satsninger i prostiet / Ja, som et organ med formell myndighet som vedtar rammebudsjett, godkjenner årsmelding og regnskap / Nei. Hvis nei, mulig å spesifisere hvorfor.]

Del 3. Kirkelig demokrati, valg og sammensetning

Trossamfunnslovens kapittel 3 har som formål å legge til rette for at Den norske kirke forblir en landsdekkende og demokratisk evangelisk-luthersk folkekirke. Dette er i overensstemmelse med Den norske kirkes selvsforståelse, slik den er uttrykt av Kirkemøtet. Ethvert medlem i Den norske kirke som fyller 15 år innen utgangen av valgåret, har stemmerett ved kirkelige valg. I denne delen er spørsmål knyttet til kirkelig demokrati, valgordninger og kirkelige organers sammensetning samlet.

8. Menighetsrådet og prostifellesrådet

25. Utvalget har vurdert hvordan prostifellesrådet bør velges, og foreslår at prostifellesrådet velges av menighetsrådene. Er høringsinstansen enig i dette? [Enig. Begrunn / Uenig. Begrunn / Andre forslag [Fritekst]]

Enig. Vi mener også igjen at prostifellesrådet bør tilsvare et bispedømme, og antagelig bør kalles bispedømmeråd.

26. Utvalget foreslår én representant fra hvert menighetsråd i prostifellesrådet. Enig? [Enig / Uenig. Hvis uenig, spesifiser endring]

Uenig. Skal prostifellesrådet være stort nok til man skal kunne få effektive stordriftsfordeler, vil det oftest bli for stort til å fungere hensiktsmessig som demokratisk organ. Det er igjen vesentlig at ingen valgte organer blir uhensiktsmessig store.

27. Bør det være kommunal representasjon i prostifellesrådet?

[Ja, med full stemmerett / Ja, med møte- og talerett / Nei / Eventuell fritekstkommentar]

Ja, med møte- og talerett

28. Har høringsinstansen andre synspunkter på menighetsrådets og prostifellesrådets sammensetning? [Fritekst]

9. Bispedømmerådet

29. Hvilken sammensetning av bispedømmerådet bør velges?
[Alternativ 1: Kirkemøtemedlemmer valgt fra bispedømmet (som i dag) / Alternativ 2: Et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd / Alternativ 3: Kirkemøtemedlemmene valgt fra bispedømmet og et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd (utvalgets anbefaling)]

Bispedømmerådet bør ivareta funksjonene utvalget tillegger prostifellesrådene, og bør velges av representanter fra menighetsrådene. Hvert menighetsråd bør ikke nødvendigvis være representert. Dagens prostigrener kan i stort beholdes som geografisk valgområde som samlet velger 1-2 representanter fra sine menighetsråd.

10. Kirkemøtet

30. Bør antall Kirkemøte-medlemmer fra hvert bispedømme fastsettes (vektes) i forhold til medlemstall i bispedømmet? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]

Ja. Kirkemedlemmer i Oslo bør gis tilsvarende demokratisk representasjon som kirkemedlemmer andre steder i landet.

31. Bør ordningen med valg av prest til Kirkemøtet avvikles? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]

Nei. Det er naturlig og ønskelig med formell representasjon fra presteskaper i Kirkemøtet.

32. Bør ordningen med valg av lek kirkelig tilsatt til Kirkemøtet avvikles? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]

Nei. Det er naturlig og ønskelig med formell representasjon fra lek kirkelig tilsatte i Kirkemøtet.

33. Hvis ordningen med valg av prest og/eller lek kirkelig tilsatt avvikles, i hvilken grad bør prester og leke kirkelig tilsatte være valgbare til Kirkemøtet? [De bør være valgbare som folkevalgte, med unntak av ansatte på bispedømmekontorene og i Kirkerådets sekretariat / De bør ikke være valgbare / Annet, spesifiser].

De bør være valgbare som folkevalgte, med unntak av ansatte på bispedømmekontorene og i Kirkerådets sekretariat

34. Andre merknader til Kirkemøtets sammensetning? [Fritekst]

11. Kirkerådet

35. Hvordan bør Kirkerådet velges hvis det er flere lister i Kirkemøtet?
[Flertallsvalg / Forholdsvalg (listevalg) / Avtalevalg / Avtalevalg hvis gruppene blir enige. Hvis ikke: forholdsvalg / En annen ordning. Forklar i fritekst].

36. Hvordan bør Kirkerådet sammensettes, hvis ordningen med valg av prest og lek kirkelig tilsatt til Kirkemøtet avvikles?
[1. Av leder, 15 andre folkevalgte medlemmer og preses i Bispemøtet (utvalgets forslag) / 2. Av leder, elleve andre folkevalgte medlemmer og preses i Bispemøtet / 3. På annet hvis; spesifiser]

37. Hvordan bør Kirkerådet sammensettes, hvis ordningen med valg av prest og lek kirkelig tilsatt ikke avvikles?
[1. Av leder, elleve folkevalgte medlemmer, fire prester, en lek kirkelig tilsatt og preses i Bispemøtet (som i dag) / 2. Av leder, elleve folkevalgte medlemmer, en prest, en lek kirkelig tilsatt og preses i Bispemøtet / 3. På annet hvis; spesifiser]
38. Hvilket alternativ for krav til balanse mellom kvinner og menn i Kirkerådet bør anvendes?
[Krav om minst 40 prosent kvinner og menn i Kirkerådet etter valgoppgjøret / Krav om minst 40 prosent kvinner og menn på valglisten]

Del 4. Relasjon til kommunene og ny prostiinndeling

12. Om relasjon til kommunene

Dersom Kirkemøtet beslutter en ordning med prostifellesråd;

39. Hvilke av de tiltakene som er nevnt nedenfor er viktig for å opprettholde og videreutvikle en god relasjon mellom kirke og kommune? [For hvert alternativ: Svar på en skala fra 1-5, der 5 er veldig viktig, mens 1 er helt uviktig]
- Videreføre en én til én-relasjon mellom kommune og prostifellesrådet i forbindelse med budsjettprosesser og annet samarbeid mellom kirke og kommune, slik det i dag er det mellom kommunene og fellesrådet.
 - Skille mellom driftsbudsjett og investeringsbudsjett, slik at kommunene kan være sikre på at investeringer som kommunen gjør kommer kommunen til gode.
- 5
- Styrke kirkens rolle som samskappingsaktør for kommunene, ved å skape nye tilbud sammen og samarbeide om eksisterende prosjekt.
 - Annet; spesifiser i fritekst

Med unntak av b) opplever vi problemstillingene som uklare. Generelt er det en fordel med nært samarbeid kirke og kommune. Til dette kommer også at det er vesentlig å legge til rette for menighetenes samarbeid med kommunale aktører.

13. En ny prostistruktur

40. I hvilken grad mener dere utvalget har pekt på de relevante hensynene som det bør legges vekt på ved fastsetting av nye prostigrenser. Svar på en skala fra 1-5 der 5 er veldig relevant, mens 1 er veldig irrelevant. Er det eventuelt andre hensyn som bør vektlegges?
- 2
41. I hvilken grad oppleves dagens prostigrenser som hensiktsmessige for etablering av prostifellesråd? [Svært hensiktsmessig / Nokså hensiktsmessig / Verken eller / Nokså lite hensiktsmessig / Svært lite hensiktsmessig].

Dagens prostigrenser, eventuelt redusert til noe færre prostier, må gjerne beholdes for lokal samhandling. Som utgangspunkt for fellesråd med egen administrasjon, vil de bli for små.

42. Andre synspunkter på prostistrukturen, for eksempel hva som er en egnet størrelse på et nytt arbeidsgiverorgan? [Fritekst]

Bispedømmene er en egnet størrelse på et nytt arbeidsgiverorgan. Utvalgets foreslåtte prostifellesråd er verken store nok til å gi tilstrekkelig stordriftsfordeler og sikre en kompetent administrasjon – eller små nok til å gi demokratisk styring og lokal forankring. Da heller gi økt myndighet og selvstyre til menighetsrådene, og samle neste nivå i en større enhet.

14. Samisk kirkeliv

43. Bør det velges en egen samisk representant i prostifellesrådet i de prostiene som har minst ett sokn som ligger i forvaltningsområdet for samisk språk? [Ja / Nei / Begrunnelse]
44. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i ny kirkelig organisering på lokalt nivå? [Fritekst]
45. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i ny kirkelig organisering med folkevalgt organ på prostinivå? [Fritekst]
46. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i en ny kirkelig organisering på nasjonalt nivå? [Fritekst]

15. Andre innspill eller synspunkter

47. Dersom dere har andre innspill eller synspunkter til rapporten eller saken om kirkelig organisering kan de skrives her [Fritekst]